

Rettsinstruks for Tromsø kommune

**Tromsø
kommune**

RETTSINSTRUKS FOR TROMSØ KOMMUNE

1. FORMÅL OG VIRKEOMRÅDE

Rettsinstruksens formål er å bidra til at Tromsø kommune sikrer riktig og effektiv myndighets- og tjenesteutøvelse, at enkeltmenneskers lov- eller konvensjonsfestede rettigheter ikke krenkes og at kommunens økonomiske og juridiske posisjoner ivaretas best mulig. Plikter som etter instruksens påhviler kommunal virksomhet, påhviler alle ansatte, ombud og innehavere av kommunale verv som behandler vedkommende sak.

2. DEFINISJONER, BELØPSGRENSER

I denne instruks menes med:

- *kommunen/kommunal virksomhet*: Enhver virksomhet, herunder kollegiale organ, kommunale foretak mv., som er en del av rettssubjektet Tromsø kommune.

3. KOMMUNALE VIRKSOMHETERS PLIKT TIL Å FORETA JURIDISK SAKSUTREDNING

Alle kommunale virksomheter plikter å påse at de juridiske sider ved en sak er tilstrekkelig utredet før vedtak fattes eller kontrakt inngås.

4. ADVOKATBISTAND – KOMMUNENS RETTSSAKER M.V.

Kommunale virksomheter som utenfor og i rettssak trenger advokatbistand, har, med de unntak som følger av denne instruks, rett og plikt til å bruke kommuneadvokatens kontor. Advokater ved kommuneadvokatens kontor prosederer alle rettssaker der kommunen er part, med de unntak som framgår av denne instruks. Når kommuneadvokatens kontor har et prosessoppdrag for kommunen, skal all kommunal kontakt og korrespondanse med motparten i anledning saken kanaliseres via advokaten ved kommuneadvokatens kontor som håndterer oppdraget.

Kommuneadvokaten kan engasjere ekstern advokat i en sak på vegne av den aktuelle kommunale virksomhet, dersom kommuneadvokaten vurderer det påkrevd. Dette kan være tilfeller hvor kommuneadvokatens kontor må anses inhabil, ikke har kapasitet til å håndtere saken, fordi det er ønskelig med et eksternt råd, betenkning eller «second opinion» i en sak, fordi det er behov for spesialkunnskap i en sak eller lignende. Dersom kostnadene ved oppdraget ikke antas å kunne dekkes over klientens budsjett/ansvarsramme, forelegges saken for kommunestyret til godkjenning. Kommunedirektøren kan gi en foreløpig godkjenning i saker der det haster å engasjere advokat.

I kommunale foretak skal spørsmålet om å engasjere ekstern advokat forelegges foretakets styre for godkjenning. Foretakets daglige leder gis tilsvarende kompetanse som kommunedirektøren til å gi en foreløpig godkjenning.

Dersom Kommuneadvokaten vurderer seg inhabil til å håndtere en sak, engasjeres ekstern advokat av kommunedirektøren. Styrets leder for de kommunale foretak gis tilsvarende myndighet.

Kommuneadvokatens kontor kan i den enkelte rettssak eller for typer av rettssaker fritas for oppdraget som prosessfullmektig.

- i ordinære inkassosaker der gjelden er ubestridt, kan kommuneadvokatens kontor fritas fra oppdraget som prosessfullmektig for namsfogden eller tingretten i første instans etter formannskapets nærmere bestemmelse.
- I saker vedrørende frivillig eller tvungen gjeldsordning etter gjeldsordningsloven kan kommuneadvokatens kontor fritas for oppdraget som prosessfullmektig for namsfogden eller tingretten i første instans etter formannskapets nærmere bestemmelse.
- I tvangsfravikelsessaker/utkastelsessaker kan kommuneadvokatens kontor fritas for oppdraget som prosessfullmektig for namsfogden, forliksrådet eller tingretten i første instans etter formannskapets nærmere bestemmelse. Dette gjelder likevel ikke i tingretten første instans dersom det er tvist mellom partene om grunnlaget for fravikelsesbegjæringen.
- I saker vedrørende klage på gebyrer og tilleggsavgifter mv. etter veitrafikkloven, kan kommuneadvokatens kontor fritas for oppdraget som prosessfullmektig for namsfogden eller tingretten i første instans.

Kommunedirektøren kan videre delegere kompetansen til å opptre som prosessfullmektig i de ovennevnte tilfeller.

5. BESLUTNINGSMYNDIGHET I RETTSTVISTER; ERSTATNINGSANSVAR, RETTSSAKER, BILLIGHETSERSTATNING, KONFLIKTRÅDSBEHANDLING M.V.

Kommunens kompetanse i alle saker tilligger som utgangspunkt kommunestyret, jf. kommuneloven § 5–3. Delegasjon av kompetanse til formannskapet og kommunedirektøren skjer i medhold av kommuneloven §§ 5–6 fjerde ledd og 13–1 sjette ledd.

Formannskapet og kommunale foretak

Formannskapet gis følgende fullmakter:

- a) Forlike tvister og å tilstå erstatning.
- b) Treffe beslutning om saksanlegg og bruk av rettsmidler (for eksempel anke).
- c) Å foreslå, samtykke til og eventuelt godkjenne eller forkaste resultatet av konfliktrådsbehandling. Dersom handling som har forårsaket tap er begått av ansatt i Tromsø kommune, eller under utførelsen av oppdrag for kommunen, skal øvrige reglement (personalreglement eller andre) i Tromsø kommune følges, selv om samtykke til konfliktrådsbehandling gis.
- d) Frafall av krav på sakskostnader dersom søksmål, anke, mv. mot kommunen trekkes.
- e) Tilståelse av billighetserstatning (erstatning på ikke-rettslig grunnlag ut fra konkret rimelighet).

Styrene for de kommunale foretak gis tilsvarende kompetanse som formannskapet på sitt område.

Kommunedirektøren

Kommunedirektøren gis følgende fullmakter:

- a) Forlike tvister og å tilstå erstatning for inntil kr 1 000 000, men slik at saker av prinsipiell betydning bør forelegges formannskapet.
- b) Tilståelse av erstatning i og utenfor rettergang, aksept eller avslag på forlikstilbud og beslutning om bruk av rettsmidler i personalsaker, jf. kommuneloven § 13–1 siste ledd.

- c) Forlike tvister i entreprisesaker for inntil kr 5 000 000 i ett og samme prosjekt, såframt beløpet er innenfor vedtatt budsjetttramme for det aktuelle prosjektet.
- d) Til å avslå mottatte forlikstilbud i og utenfor rettergang. Kommunedirektøren bør, dersom kommunedirektøren vurderer at saken er av prinsipiell betydning, forelegge forlikstilbudet for formannskapet til avgjørelse.
- e) Til å frafalle krav på sakskostnader når søksmål, anke, mv. mot kommunen trekkes.
- f) Suspensjon av foreldelsesfrist, jf. foreldelsesloven § 28 nr. 1.
- g) Tilståelse av billighetserstatning (erstatning på ikke-rettslig grunnlag ut fra konkret rimelighet) med inntil kr 100 000.
- h) Å begjære påtale og kreve borgerlige rettskrav pådømt i straffesaker der kommunen er fornærmet part, jf. straffeprosessloven § 81a annet ledd. Likeledes gis kommunedirektøren kompetanse til å vedta forelegg utferdiget mot Tromsø kommune.

Daglig leder i kommunale foretak gis tilsvarende kompetanse som kommunedirektøren på sitt område, med unntak av bokstav g.

Advokater ved kommuneadvokatens kontor

Advokater ved kommuneadvokatens kontor gis følgende fullmakter:

- a) Ta ut stevning for domstolene, herunder stevning til voldgiftsrett og forliksklage når dette haster, uten forutgående godkjenning.
- b) Erklæring av anke uten forutgående godkjenning hvis saken ikke er blitt behandlet av kompetent organ innen ankefristens utløp.
- c) Mottak av forkynnelser på vegne av kommunen innenfor rammene i domstolloven kapittel 9 og ellers etter ordførerens nærmere bestemmelse.

Spørsmålet om saksanlegg og bruk av rettsmidler skal forelegges kompetent organ for etterfølgende godkjenning snarest mulig. Etterfølgende godkjenning er ikke nødvendig ved bruk av rettsmidler mot saksstyrende avgjørelser (eksempelvis tvist om bevis, utsatt iverksettelse, mv.).

Ordfører

Ordføreren er kommunens rettslige representant (stedfortreder), jf. domstolloven § 191 første ledd, jf. tvisteloven § 2-5 første ledd. Ordføreren kan delegere rollen som stedfortreder til ansatte i kommunen i en bestemt sak eller i den type rettssaker som ligger under deres myndighetsområde, jf. tvisteloven § 2-5 annet ledd. Ordfører kan også delegere rollen som stedfortreder til styreleder for de kommunale foretak eller andre ansatte i kommunale foretak, enten i en bestemt sak eller i den type rettssaker som ligger under deres myndighetsområde.

Leder for barneverntjenesten

Kompetanse til å beslutte å reise søksmål eller å anvende rettsmidler på kommunens vegne i barnevernssaker tilligger lederen av kommunens barneverntjeneste.

6. KOMMUNEADVOKATEN – ORGANISATORISKE BESTEMMELSER M.V.

Kommuneadvokatens kontor er organisert som en seksjon, administrativt underlagt kommunedirektøren. Advokatene ved Kommuneadvokatens kontor utfører sine oppdrag på uavhengig faglig grunnlag, innenfor rammen av vanlige advokatetiske prinsipper.

Kommuneadvokatens kontor ledes av en kommuneadvokat, som ansettes av kommunedirektøren.

Kommuneadvokatens kontor finansieres over kommunens budsjett. Kommunale virksomheter bruker seksjonens tjenester vederlagsfritt. Kommunale foretak og andre kommunale virksomheter med egen, atskilt økonomi faktureres iht. den til enhver tid gjeldende offentlige salærsats. I prosessoppdrag skal det kreves sakskostnader etter offentlig salærsats, med mindre krav på sakskostnader frafalles etter bestemmelsene i punkt 5 eller dersom kommunen etter lov skal dekke egne kostnader ved saken.

7. KOMMUNEADVOKATKONTORETS OPPGAVER

Kommuneadvokatens kontor har følgende oppgaver:

1. Kommuneadvokatens kontor skal, på oppdrag fra kommunale virksomheter, gi råd og betenkninger om juridiske spørsmål og tilgrensende administrative og økonomiske spørsmål, og prosedere alle kommunens rettssaker, skjønn, mv., med de unntak som framgår av denne instruksen. Oppdragsgiver beholder alltid ansvaret for, og beslutningsmyndigheten i saken. Kommuneadvokatens kontor skal ikke utføre ordinær saksbehandling.
2. Kommuneadvokatens kontor kan tilby undervisning i juridiske spørsmål overfor kommunale virksomheter.
3. Kommuneadvokatens kontor kan delta i eksterne forhandlinger og i interne komiteer/arbeidsgrupper.
4. Kommuneadvokatens kontor kan i sitt bidrag til årsmeldingen og/eller på annen måte gjøre kommunen/vedkommende kommunale virksomhet oppmerksom på svikt av betydning i kommunens/virksomhetens håndtering av juridiske og tilgrensende administrative og økonomiske spørsmål dersom det er aktuelt.

Advokater ved kommuneadvokatens kontor utøver sine funksjoner i samsvar med god advokatskikk og plikter å være medlem i Advokatforeningen.

Advokater ved kommuneadvokatens kontor er ansatt i Tromsø kommune og utfører kun oppdrag for kommunen, og plikter derfor ikke å stille sikkerhet, jf. advokatforskriften § 2–1. Advokatene mottar heller ikke honorar og forvalter ikke midler for sin klient, og plikter derfor ikke å føre regnskap, jf. advokatforskriften § 3a-2.

8. ENDRINGER AV INSTRUKSEN

Formannskapet delegeres myndighet til selv å vedta mindre vesentlige endringer i rettsinstruksen. Øvrige endringer vedtas av kommunestyret selv.

9. IKRAFTTREDELSE

Denne instruks trer i kraft fra 1. juli 2021.